

Design Walk 2010

Μέσα από την αντίθεση,
στο δρόμο για τη σύνθεση

Δημήτρης Φακίνος

Το τέταρτο Design Walk ήταν αυτό που έκανε το βήμα μπροστά για μια πιο ουσιαστική διοργάνωση που θα προσφέρει στο χώρο της ελληνικής οπτικής επικοινωνίας. Το ερώτημα είναι από εδώ και εμπρός τι;

63 Για φέτος οι υπεύθυνοι (τα γραφεία π6, G και the design shop) πολύ σωστά πήραν την απόφαση να προχωρήσουν πιο οργανωμένα στην αντιμετώπιση ενός γεγονότος που έχει αποκτήσει μια ιδιαίτερη δυναμική, δημοσιότητα και βάρος στην εγχώρια σκηνή αλλά και το ευρύτερο κοινό. Αυτό που έκαναν λοιπόν ήταν να δημιουργήσουν ένα επίσημο φορέα διοργάνωσης (μια αστική μη κερδοσκοπική εταιρεία) και να αναθέσουν στην επαγγελματική ομάδα επιμελητών «double decker» (Μελίτα Σκαμνάκη και Wilhelm Finger) να επιμεληθεί τις εκθέσεις και τα παράλληλα γεγονότα. Δόθηκε ένα ενιαίο θέμα (τα «αντίθετα σημεία») και τα συμμετέχοντα γραφεία κλήθηκαν να σχολιάσουν από μία πτυχή του θέματος αυτού. Επιπλέον εμπλούτισαν το πρόγραμμα των καθιερωμένων εκθέσεων με προβολές ταινιών και ντοκιμαντέρ με θέμα το design, με δημιουργικά εργαστήρια (workshops) και με διαλέξεις.

ΠΡΟΒΟΛΗ ΣΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ

Ένα από τα σημαντικότερα κέρδη του φετινού Design Walk ήταν η παρουσία δημοσιογράφων από διεθνή περιοδικά design (ενδεικτικά αναφέρουμε τα Eye, étapes., idPure, Nounit και Wired). Η πρόσκληση έγινε από το bios και οι δημοσιογράφοι είχαν την ευκαιρία να σχηματίσουν μια πρώτη γνώμη για τη σύγχρονη ελληνική γραφιστική σκηνή και κυρίως, να μεταφέρουν τις απόψεις τους στο κοινό του εξωτερικού μέσα από άρθρα και αφιερώματα. Επιπλέον, την τελευταία Κυριακή,

συγκεντρώθηκαν όλοι οι ξένοι δημοσιογράφοι μαζί και έδωσαν τις παρατηρήσεις τους στους διοργανωτές, προσφέροντας έτσι μια ματιά εμπειρίας που θα μπορούσε να φανεί ιδιαίτερα χρήσιμη για μελλοντικές διοργανώσεις. Συνεπώς το κέρδος είναι σημαντικό και πολλαπλό.

ΤΟ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟ ΚΑΙ ΤΟ ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΟ

Η μόνιμη διαφωνία του γράφοντος με τους διοργανωτές του Design Walk υπήρξε η κατεύθυνση που παίρνει το περιεχόμενο που παρουσιάζεται στο κοινό. Η θέση των διοργανωτών είναι ότι το Design Walk αποτελεί μία ευκαιρία των γραφιστών να δημιουργήσουν κάτω από ένα εντελώς διαφορετικό πρίσμα, απελευθερωμένοι από το brief και τους περιορισμούς του πελάτη. Είναι ουσιαστικά μια διέξοδος στη δημιουργικότητά τους που αλλιώς «καταπιέζεται» από την πραγματικότητα της αγοράς. Είναι ένα φρεσκάρισμα αν προτιμάτε, που φορτίζει τις δημιουργικές μπαταρίες με τον τρόπο που η αγρανάπαυση, ή η αποτοξίνωση ξεκουράζουν και βελτιώνουν τη γη ή τον οργανισμό. Με τη μέθοδο αυτή όμως, το τελικό αποτέλεσμα τις περισσότερες φορές είναι μια προσωπική έκφραση, που φλερτάρει περισσότερο με το χώρο των καλών παρά των εφαρμοσμένων τεχνών.

Η δική μου γνώμη είναι ότι έτσι σπαταλιέται μια σημαντική ευκαιρία: Το Design Walk έχει κερδίσει το δικό του μερίδιο δημοσιότητας και είναι ένα γεγονός που συγκεντρώνει την προσοχή των μέσων ενημέρωσης, αλλά και ενός κοινού που βγαίνει έξω από τα στενά όρια της γραφιστικής κοινότητας. ►►

Ποιο είναι λοιπόν το συμπέρασμα που εξάγει το κοινό αυτό βγαίνοντας από ένα γραφείο ύστερα από το design walk; Έχει άραγε μάθει κάτι παραπάνω για τη γραφιστική, τη λειτουργία και τη χρησιμότητά της ή έχει μπερδευτεί περισσότερο; Προσωπικά πιστεύω ότι θα ήταν δυνατό να χρησιμοποιηθεί η συγκεκριμένη διοργάνωση με τρόπο ώστε το κοινό να «εκπαιδευτεί» για το τι ακριβώς είναι το design. Θα ήταν ίσως ιδανικό αν δίπλα στην «προσωπική έκφραση» που προσφέρει η θεματολογία που κάθε φορά δίνεται, συνυπάρχει και μια «πρακτική» έκθεση με πραγματικές δουλειές του κάθε γραφείου που το λιγότερο, θα έδιναν ένα έναυσμα διάλογου ανάμεσα στους επισκέπτες και τους οικοδεσπότες τους γύρω από το επάγγελμα του δημιουργικού γραφείου.

Συζητώντας με έναν εκ των υπευθύνων τον Διονύση Λιβάνη του «design shop», μου αντέτεινε ότι αφενός με τα ΕΒΓΕ που προβάλλουν τα καλύτερα της κάθε χρονιάς σε εθνικό επίπεδο και αφετέρου με το Πανόραμα που προσφέρει το βήμα της συζήτησης για την πρακτική πλευρά της γραφιστικής, θεωρούν οι διοργανωτές ότι το κομμάτι που εγώ συζητώ είναι εν μέρει καλυμμένο. Ας μου επιτρέψει να διαφωνήσω. Τα όποια αφιερώματα κατά καιρούς γεννούν τα ΕΒΓΕ σε περιοδικά και εφημερίδες δε μπορούν να αντικαταστήσουν την άμεση επαφή και τη διαδραστικότητα που προσφέρει το Design Walk. Το δε Πανόραμα είναι κυρίως μια ευκαιρία συζητήσεων και επαφών «ενδοκοινοτικής» φύσεως, παρά κάτι ανοικτό στο ευρύτερο κοινό.

ΒΟΛΤΑ ΚΟΝΤΡΑ ΣΤΟΝ ΚΑΙΡΟ

Όταν διοργανώνεις ένα γεγονός το οποίο απαιτεί από το κοινό να περιδιαβαίνει τους δρόμους μιας πόλης στις αρχές του Φεβρουαρίου, είναι λογικό να περιμένεις ότι θα υποβάλλεις το κοινό αυτό, πιθανώς στη δοκιμασία της κακοκαιρίας. Στην ηλιόλουστη Αθήνα τα πράγματα είναι σαφώς πιο ευεώνα, όμως ας μην ξεχνάμε ότι ο Φεβρουάριος είναι στατιστικά για την πρωτεύουσα ο δεύτερος πιο κρύος μήνας του χρόνου (μετά τον Ιανουάριο). Τα τρία προηγούμενα χρόνια υπήρξαμε τυχεροί με το Design Walk. Όμως, όπως σοφά λέει ο λαός μας, «μια του κλέφτη, δυο του κλέφτη...». Φέτος όσοι θέλησαν να κάνουν τη βόλτα στα δημιουργικά γραφεία (και δεν ήταν και λίγοι) βρήκαν απέναντί τους συννεφιά, κρύο και βροχή. Θα μου πείτε... «δε χάλασε ο κόσμος να κάνεις τη βόλτα σου υπό βροχή». Και δεν θα διαφωνήσω. Πράγματι δε χάλασε ο κόσμος. Αναρωτιέμαι όμως... δεν είναι κρίμα για ένα γεγονός για το οποίο δεκατρία γραφεία προετοιμάζονται δίνοντας αρκετό από τον πολύτιμο χρόνο τους να μην το εκμεταλλεύονται στο έπακρο;

Το σκεπτικό των διοργανωτών είναι ότι η προετοιμασία των γραφείων απαιτεί χρόνο που συνήθως βρίσκεται διαθέσιμος ακριβώς μετά την «σφικτή» περίοδο των γιορτών. Επιπλέον, ο Φεβρουάριος είναι ένας μήνας που δεν έχει το συνωστισμό φεστιβάλ και διοργανώσεων που έχουν άλλοι μήνες, με συνέπεια να προσφέρει καλύτερες ευκαιρίες προβολής. Χρήσιμο

να γνωρίζουμε το σκεπτικό της επιλογής του χρόνου, αλλά από τη μεριά μου θα πρότεινα να το ξανασκεφτούμε. Και στις αρχές Μαρτίου, νομίζω ότι οι συνθήκες είναι παρόμοιες (και ο καιρός καλύτερος). Για να μην πω και για πιο ανοιξιότικους μήνες...

ΠΕΡΙ ΚΡΙΤΙΚΗΣ

Καλή η κριτική θα μου πείτε, και εύκολη, ιδίως για εκείνους που είναι «έξω από το χορό». Και δεν θα διαφωνήσω καθόλου μαζί σας. Κατ' αρχάς θέλω να ξεκαθαρίσω ότι δική μας πίστη (πληθυντικός ως +design) είναι ότι οι διοργανωτές του Design Walk είναι αξιόπαινοι και άξιοι της συνδρομής ολόκληρης της δημιουργικής κοινότητας. Αυτός είναι σαφώς και ο λόγος που από τη μεριά μας σαν περιοδικό προσφέρουμε από την πρώτη στιγμή και θα συνεχίσουμε να προσφέρουμε την όποια υποστήριξη και προβολή περνά από το χέρι μας.

Επίσης, ως δημιουργοί της συγκεκριμένης «δράσης» είναι και οι μόνοι που έχουν την αρμοδιότητα και το δικαίωμα να αποφασίζουν για την κατεύθυνση που θα παίρνει κάθε φορά το δημιουργήμα τους.

Ακριβώς όμως επειδή σέβομαι την αρμοδιότητά τους και επειδή ξεκινώ με την πρόθεση να προσφέρω μέσα από εικοδομική κριτική (δηλαδή με προτάσεις) και επ' ουδενί να «γκρινιάξω» θεωρώ χρέος μου να καταγράψω ανοικτά την άποψή μου. Νομίζω ότι έτσι γίνομαι πιο χρήσιμος.

Δυστυχώς οι θεσμοί που έχουμε στη χώρα μας για να εκπαιδεύουν και να προβάλλουν το design δεν είναι πολλοί. Μπορεί μεν να είναι περισσότεροι από άλλοτε (οι παλαιότεροι θα θυμούνται την πλήρη λειψυδρία προηγούμενων δεκαετιών), όμως με την απαξίωση από το κράτος του Μουσείου Design της Θεσσαλονίκης και τη μετακόμιση του Διεθνούς Συνεδρίου Τυπογραφίας στην Κύπρο, είναι προφανές ότι καλό θα είναι να τους προσέχουμε και να τους στηρίζουμε συντεταγμένα.

ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΤΟΥ DESIGN WALK

Το 2010 ήταν λοιπόν, μια πολύ σημαντική χρονιά, όπου φάνηκε πως το Design Walk θεσμοθετείται και παγιώνεται. Είναι ένα αδιαμφισβήτητο κέρδος για την ελληνική γραφιστική σκηνή και μένει να δούμε πως μπορεί το κέρδος αυτό να βελτιστοποιηθεί.

Σύμφωνα με τους διοργανωτές, ο τρόπος δράσεως εφεξής είναι η καταγραφή της φετινής εμπειρίας, η αξιολόγησή της και η προσεκτική πορεία με βάση τα συμπεράσματα που θα εξαχθούν. Θα γίνουν άρα (μετά από το μεγάλο φετινό) μικρά και σταθερά βήματα ώστε το «προϊόν» να προχωρήσει χωρίς αναταράξεις.

Εμείς να ευχιστούμε καλή συνέχεια, να συγχαρούμε και να ευχαριστήσουμε όλους εκείνους που συμβάλλουν με την εργασία τους, το χρόνο και την ενέργειά τους σε αυτό που εμείς οι υπόλοιποι απλά χαιρόμαστε να απολαμβάνουμε: μια ιδιαίτερη βόλτα στου Ψυρρή. ■

